

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi vuosilomalain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksen tarkoituksena on saattaa alle 14 työpäivää kuukaudessa tekevien työntekijöiden vuosilomaetuudet vastaamaan nykyistä paremmin 14 työpäivää tai enemmän kuukaudessa tekevien työntekijöiden vuosilomaetuksia. Tässä tarkoituksessa hallitus esittää lomaan oikeuttavan palvelusajan määrittelemistä vuosilomalaissa paitsi

työpäivinä myös työtunteina sekä lomakorvauksen nostamista kahdeksasta ja puolesta prosentista yhteentoista prosenttiin maksetuista palkoista, kun työsuhde on jatkunut yhden vuoden.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.4.1986.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja asian valmistelu

Vuosiloman saaminen edellyttää työsuhteen olemassaolon lisäksi määrättyä kuukausittaisina työssäolopäivinä mitattua työpanosta. Vuotuinen työnteon keskeytys ja lepo on nähty tarpeelliseksi taata niille työntekijöille, joilla ei muuten ole riittäviä lepoaikoja. Osan kuukaudesta työskentelevillä on katsottu olevan mahdollisuus lepoon ilman erillistä vuosilomaakin.

Voimassa olevan vuosilomalain (272/73) 3 §:n 3 momentin mukaan täydeksi lomanmääräytymiskuukaudeksi katsotaan lomakautta edeltävän maaliskuun lopussa päättyvän lomanmääräytymisvuoden sellainen kalenterikuukausi, jonka aikana työntekijä on ollut työnantajan työssä vähintään 14 päivänä. Työntekijällä on vuosilomalain mukaan oikeus saada lomaa kaksi arkipäivää kultakin täydeltä lomanmääräytymiskuukaudelta. Työntekijällä, jonka työsuhde on lomakautta edeltävän lomanmääräytymisvuoden loppuun mennessä keskeytymättä jatkunut vähintään yhden vuoden, on oikeus saada lomaa kaksi ja puoli

arkipäivää kultakin täydeltä lomanmääräytymiskuukaudelta.

Ellei työntekijälle kerry neljäätoista työpäivää kuukaudessa, annetaan työntekijälle loman ja lomapalkan sijasta lomakorvaus, jonka suuruus on kahdeksan ja puoli prosenttia ansaitusta palkasta. Korvaus on samansuuruinen riippumatta siitä, miten pitkään työsuhde on jatkunut.

Työssäolopäivien vähimmäismäärä on loman saamisen ehdoton edellytys. Kuukausiansiolla tai säännöllisten työtuntien määrällä ei ole merkitystä. Työpäivien määrää laskettaessa eri pituiset työpäivät ovat samanarvoiset, joten esimerkiksi yhden tunnin ja kahdeksan tunnin työpäivät ovat tässä suhteessa samanarvoiset.

Vuosilomalain tarkoittaman vuosiloman saaminen perustuu ansaintaperiaatteeseen, jonka mukaan loman pituus on joko kaksi tai kaksi ja puoli arkipäivää lomanmääräytymiskuukaudelta riippuen työsuhteen pituudesta. Eräiden osaaikaisten työntekijöiden vuosilomaetuudet ovat riippuvaisia siitä, miten työskentely on jaksotettu. Joka päivä vaikka vain tunnin työskentelevä saa täyden loman. Sen sijaan joka toinen päivä tai viikko täydet päivät työskentelevä ei saa lomaa

lainkaan. Nykyinen tilanne saattaa johtaa siihen, että kuukausi- tai vuositasolla huomattavasti vähemmän työskentelevä voi saada vuosilomaa, kun toisaalta enemmän työskentelevä voi jäädä vaille loma oikeutta ja lomakorvauksen varaan.

Alunperin vuosilomalainsäädännössä lomakorvaus on vastannut suuruudeltaan suurin piirtein lomaa saavalle maksettavaa palkkaa. Vuosilomalakia myöhemmin muutettaessa on jouduttu tilanteeseen, jossa talvilomaa ei ole otettu huomioon yli vuoden kestäneiden työsuhteiden lomakorvauksessa. Vuosilomalain mukaisen lomakorvauksen suuruutta ei ole porrastettu lomapäivien kertymistä vastaavalla tavalla työsuhteen pituuden perusteella. Lisäksi lomapäiviä ansaitaan paitsi työssäolopäiviltä myös työssäolopäivien veroisilta päiviltä, joita on lisätty ja jotka eivät pienennä lomapalkkaa. Lomakorvaus sen sijaan lasketaan todella maksetuista palkoista, jolloin kaikki palkattomat poissaolot syystä riippumatta vähentävät lomakorvausta.

Hallituksen esitys perustuu sosiaali- ja terveysministeriön asettaman osa-aikatyön sosiaaliturvatoimikunnan mietintöön (Komiteanmietintö 1983:79) ja siitä saatuihin lausuntoihin sekä keskeisten työmarkkinajärjestöjen kanssa käytyihin neuvotteluihin.

2. Ehdotetut muutokset

3 §. Alle 14 työpäivää kuukaudessa työskentelevien osa-aikaisten työntekijöiden saattamiseksi suhteellisesti nykyistä tasavertaisempaan asemaan yli 14 työpäivää työskenteleviin työntekijöihin nähden vuosilomaetuuksien määräytymisessä ehdotetaan ensinnäkin vuosilomalain 3 §:n 3 momenttia muutettavaksi siten, että lomanmääräytymiskuukautena pidettäisiin paitsi sellaista kalenterikuukautta, jonka aikana työntekijä on ollut työnantajan työssä vähintään 14 päivänä, myös eräin edellytyksin kalenterikuukautta, jolloin työntekijä on ollut työnantajan työssä vähintään 35 tuntia. Vuosilomalain soveltamisen kannalta 35 kuukausityötunnin mukaan määräytyvä loma ja lomapalkka olisivat toissijaisia 14 työssäolopäivään nähden ja ne tulisivat kysymykseen, jos työntekijä on sopimuksen mukaisesti työssä niin harvoina päivinä, ettei hänelle tästä syystä kerry ainoatakaan 14 päivää sisältävää lomanmääräytymiskuukautta tai tästä syystä vain osa kalenterikuukausista sisältää 14 päivää. Vuosilomalain 3 §:n 3 momentin mukaisesti loman pituutta määrittäessä olisi tarkoitus 35 kuukausityötuntiin

laskea mukaan kaikki tehdyt työtunnit myös yli- ja hätätyötunnit. Muutos lisäisi eräiden osa-aikaisten työntekijöiden mahdollisuuksia ansaita lomaa.

Sopimuksella tarkoitetaan tässä yhteydessä samoin kuin voimassa olevan vuosilomalain 9 §:ssä sitä, että työntekijä työsuhteensa ehtojen mukaan on säännönmukaisesti eikä tilapäisten syiden vuoksi kalenterikuukausittain työssä niin harvoina päivinä, ettei niistä kerry 14 työpäivää, mutta kuitenkin vähintään 35 tuntia. Jos työntekijä tekee työtä kaksi tuntia päivässä 14 päivänä kuukaudessa, häneen olisi sovellettava vuosilomalakia voimassa olevien säännösten mukaisesti, vaikka vuosilomalakia muutettaisiin ehdotetulla tavalla. Toisaalta jos työntekijä tekee säännönmukaisesti yli 14 työpäivän kuukausia, hänen vuosilomansa tulee määräytyä tämän tosiasiallisen tilanteen mukaisesti eikä mahdollisen työsuopimuksessa olevan lyhyemmän työajan mukaisesti.

Mikäli työsuhteen ehdot pysyvästi muuttuvat kesken lomanmääräytymisvuoden siten, että siirtyään 14 työpäivän ansaintajaksosta ehdotuksen 35 kuukausityötunnin ansaintajaksoon tai päin vastoin, joudutaan saman lomanmääräytymisvuoden aikana soveltamaan lomapalkan laskemisessa kahta järjestelmää. Tällöin sovelletaan 14 työpäivän ansaintaperiaattia ja siihen liittyviä lomapalkkaa koskevia säännöksiä niin kauan kuin työsuhteen ehtojen mukaan työtä olisi tehtävä vähintään 14 päivänä kuukaudessa. Ehdotuksen 35 kuukausityötunnin ansaintajaksoon liittyviä säännöksiä sovellettaisiin taas siihen lomanmääräytymisvuoden osaan, jona työsuhteen ehtojen mukaan työtä säännönmukaisesti tehdään enintään 13 päivänä kuukaudessa, mutta kuitenkin vähintään 35 tuntia. Ehdotetun 35 kuukausityötunnin ansaintajakson soveltaminen olisi riippumaton noudatettavasta työn ja työajan jaksottamisavasta.

Vuosilomalain 3 §:n 4 momentin mukaan työssäolopäivien veroisina pidetään vuosilomaa määrittäessä niitä päiviä, joina työntekijä on ollut vuosilomalla sekä niitä päiviä, joina työntekijä on työaikajärjestelmän mukaan ollut työstä vapaa keskimääräisen viikkotyöajan tasaamiseksi säädettyyn enimmäismäärään. Säännöksen soveltamisessa niihin työntekijöihin, joiden loma määräytyy 35 kuukausityötunnin mukaan, tulee luonnollisesti ottaa huomioon vain ne päivät, jotka työntekijä sopimuksen mukaisesti ilman vuosilomaa olisi ollut työssä.

Vuosilomalain 3 §:n 5 momentin mukaan työssäolopäivien veroisina pidetään eräitä laissa erikseen mainittuja työpäiviä, joina työntekijä työsuhteen kestäessä on ollut estynyt työtä suorittamasta. Lakiehdotuksen 3 §:n 6 momentin mukaan ehdotetaan, että niihin työntekijöihin, joiden loman pituus määräytyy ehdotetun 35 kuukausityötunnin mukaan, sovellettaisiin 3 §:n 5 momentissa mainituista työssäolopäivien veroisista päivistä 5)-kohtaa eli sitä aikaa, jona työntekijä on estynyt työtä suorittamasta työsopimuslaissa (30/85) säädetyn äitiys-, isyys- tai vanhempainloman aikana. Mainittua 3 §:n 5 momentin 5)-kohtaa olisi tarkoitus soveltaa siten, että työntekijän kalenterikuukauden aikana tekemiksi työtunteiksi lasketaan työtunnit, joina työntekijä on estynyt suorittamasta sopimuksen mukaista työtään. Työtunteja ei siis arvioitaisi ennen poissaoloa tosiasiallisesti tehtyjen tai keskimääräisesti arvioitujen tuntien mukaan, vaan loman pituus määräytyisi suoraan työsopimuksessa sovitun kuukausityötuntimäärän mukaan. Muilta osin 3 §:n 5 momenttia ei sovellettaisi työntekijöihin, joiden loman pituus määräytyisi 35 kuukausityötunnin mukaan.

7 §. Hallitus ehdottaa vaikeasti hallittavien palkkalaskentatilanteiden välttämiseksi, että alle 14 työpäivää työskentelevien osa-aikaisten työntekijöiden vuosilomapalkka olisi työsuhteen kesto-aikaan suhteutettu prosenttiosuus ansaitusta palkasta. Tätä koskeva ehdotus on lakiehdotuksen 7 §:n 4 momentissa.

Lisäksi ehdotetaan vuosilomalaissa tarkoitettua lomakorvauksen nostamista siten, että se nykyistä paremmin vastaisi vuosilomapalkkaa. Tämän vuoksi nykyinen lomakorvaus kahdeksan ja puoli prosenttia maksetusta tai maksettavaksi erääntyneestä palkasta ehdotetaan korotettavaksi yhteentoista prosenttiin, kun työsuhde on lomakautta edeltävän lomanmääräytymisvuoden loppuun mennessä keskeyttymättä jatkunut vähintään yhden vuoden.

Vuosiloman ansaintaperusteen ja lomakorvauksen määrän muuttaminen edellyttävät vuosilomalain 9 §:n 1 momentin, 10 §:n 1, 3 ja 4 momentin sekä 12 §:n ja 13 §:n muuttamista lakiehdotuksesta ilmenevällä tavalla. Vuosilomalain 10 §:n soveltamisessa olisi otettava huomioon, että lomakorvauksen maksaminen työsuhteen päättyessä 35 kuukausityötunnin perusteella on lakiehdotuksen 3 §:n 3 momentin tarkoittamalla tavalla riippuvainen työntekijän

työsopimuksesta. Lakiehdotuksella ei ole tarkoitettu muuttaa käytössä olevia työsuhteita tai niiden muodostamistapoja esimerkiksi vuosilomalain 12 §:n tarkoittamilla aloilla.

3. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Alle 14 työpäivää työskentelevien osa-aikaisten työntekijöiden vuosilomaetuuksien saattaminen vastaamaan suhteellisesti kokopäiväisten työntekijöiden vuosilomaetuuksia lisää sellaisten työnantajien palkkakustannuksia, joiden palveluksessa on esityksessä tarkoitettuja osa-aikaisia ja lomakorvausta saavia henkilöitä. Toisaalta vuosilomaoikeuden laajentuminen saattaa aiheuttaa voimassa olevien työehtosopimusten mukaisen lomaltapaluurahan saajien määrän lisääntymistä, mikä osaltaan lisää työvoimakustannuksia. Kun esityksessä tarkoitettu osa-aikatyö on varsin vähäistä, esityksellä ei ole huomattavia taloudellisia vaikutuksia. Toisaalta on kuitenkin aloja, joilla osa-aikatyö on varsin yleistä ja joilla esityksen taloudelliset vaikutukset saattavat olla merkittäviä.

4. Voimaantulo

Ehdotettua lakia olisi tarkoitus soveltaa 1 päivänä huhtikuuta 1986 jälkeiseltä ajalta määräytyvään vuosilomaan, lomapalkkaan ja lomakorvaukseen. Ehdotetun lain voimaantulossa on lisäksi ehdotettu otettavaksi huomioon eräillä aloilla kuten pankki- ja kaupan alalla voimassa olevat ehdotetun lain 3 §:n 3 momentin toisen virkkeen tarkoittamien työntekijöiden vuosilomaetuuksia koskevat työehtosopimukset siten, että laki tulisi näillä aloilla voimaan vasta sen lomanmääräytymisvuoden alusta, joka ensiksi alkaa työehtosopimusten voimassaolon päättyttyä. Lain joustavan voimaantulon varmistamiseksi ehdotetaan lisäksi, että vuosilomalain 16 §:n 2 momenttiin lisättäisiin kohta, jonka mukaan valtakunnalliset työmarkkinajärjestöt voisivat sopia toisinkin vuosiloman pituudesta sen määräytyessä 35 kuukausityötunnin mukaisesti.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

vuosilomalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 30 päivänä maaliskuuta 1973 annetun vuosilomalain (272/73) 3 §:n 3 momentti, 9 §:n 1 momentti, 10 §:n 1, 3 ja 4 momentti, 12 §, 13 § ja 16 §:n 2 momentti sellaisena kuin se on 30 päivänä maaliskuuta 1978 annetussa laissa (233/78) sekä

lisätään 3 §:ään uusi 6 momentti ja 7 §:ään uusi 4 momentti, jolloin nykyinen 4 momentti siirtyy 5 momentiksi seuraavasti:

3 §

Vuosiloman pituus

Täydeksi lomanmääräytymiskuukaudeksi katsotaan lomakautta edeltävän maaliskuun lopussa päättyvän lomanmääräytymisvuoden sellainen kalenterikuukausi, jonka aikana työntekijä on ollut työnantajan työssä vähintään neljänätoista päivänä. Jos työntekijä on sopimuksen mukaisesti työssä niin harvoina päivinä, ettei hänelle tästä syystä kerry ainoatakaan neljäätoista päivää sisältävää lomanmääräytymiskuukautta tai tästä syystä vain osa kalenterikuukausista sisältää neljäätoista päivää, katsotaan edellä säädetystä poiketen täydeksi lomanmääräytymiskuukaudeksi sellainen kalenterikuukausi, jonka aikana työntekijä on ollut työnantajan työssä vähintään 35 työtuntia.

Sellaiseen työntekijään, jonka loman pituus määräytyy 3 momentin toisen virkkeen mukaisesti, sovelletaan kuitenkin vain 5 momentin 5)-kohtaa siten, että työntekijän kalenterikuukauden aikana tekemiksi työtunneiksi lasketaan työtunnit, joina työntekijä on estynyt suorittamasta työtään sopimuksen mukaisesti.

7 §

Vuosilomapalkka

Sellaisen työntekijän, jonka loman pituus määräytyy 3 §:n 3 momentin toisen virkkeen mukaan ja jonka palkkaa ei ole sovittu viikolta tai sitä pitemmältä ajalta, vuosilomapalkka on kahdek-

san ja puoli prosenttia hänelle lomakautta edeltävän lomanmääräytymisvuoden aikana maksetusta tai maksettavaksi erääntyneestä palkasta lukuunottamatta hätätyöstä ja lain tai sopimuksen mukaisesta ylityöstä peruspalkan lisäksi maksettavaa korotusta. Sellaiselle työntekijälle, jonka työsuhde on lomakautta edeltävän lomanmääräytymisvuoden loppuun mennessä keskeytymättä jatkunut vähintään yhden vuoden suoritetaan lomapalkkana yksitoista prosenttia tämän momentin mukaan määräytyvästä palkastaan.

9 §

Lomakorvaus työsuhteen jatkuessa

Työntekijälle, joka sopimuksen mukaisesti on lomanmääräytymisvuoden aikana työssä niin harvoina päivinä tai niin lyhyen ajan, että hänelle tästä syystä ei kerry ainoatakaan 3 §:n mukaista täyttä lomanmääräytymiskuukautta tai vain osa kalenterikuukausista on täysiä lomanmääräytymiskuukausia, suoritetaan, mikäli hän lomanmääräytymisvuoden aikana on ollut työssä yhteensä vähintään 35 tuntia, lomapalkan asemasta lomakorvauksena kahdeksan ja puoli prosenttia hänelle edellisen lomanmääräytymisvuoden aikana maksetusta tai maksettavaksi erääntyneestä palkasta lukuun ottamatta hätätyöstä ja lain tai sopimuksen mukaisesta ylityöstä peruspalkan lisäksi maksettavaa korotusta. Sellaiselle työntekijälle, jonka työsuhde on lomakautta edeltävän lomanmääräytymisvuoden loppuun mennessä keskeytymättä jatkunut vähintään yhden vuoden suoritetaan lomakorvausta yksitoista prosenttia

tämän pykälän mukaan määräytyvästä palkastaan.

10 §

Lomakorvaus työsuhteen päättyessä

Työsuhteen päättyessä on työntekijällä, joka sen aikana on ollut työssä vähintään neljänätoista päivänä tai vähintään 35 tuntia, oikeus vuosiloman sijasta saada vuosilomapalkkaa vastaava lomakorvaus yhtä monelta täydeltä lomanmääräytymiskuukaudelta kuin hän 3 §:n mukaan saisi lomaa niiltä työsuhteen päättymistä edeltäneiltä kalenterikuukausilta, joilta hän siihen mennessä ei ole saanut lomaa tai korvausta siitä.

Jos työntekijä niinä kalenterikuukausina, joina työsuhde alkoi ja päättyi, on ollut työssä yhteensä vähintään neljänätoista päivänä tai vähintään 35 tuntia eikä siltä ajalta ole saanut lomaa tai korvausta siitä, luetaan tämä aika lomakorvausta määrättäessä yhdeksi täydeksi lomanmääräytymiskuukaudeksi.

Työntekijälle, jota tarkoitetaan 9 §:ssä, suoritetaan työsuhteen päättyessä, jos hän sen aikana on ollut työssä vähintään neljänätoista päivänä tai vähintään 35 tuntia, lomakorvauksena kahdeksan ja puoli prosenttia hänen 9 §:n mukaan määräytyvästä palkastaan siltä ajalta, jolta hän siihen mennessä ei ole saanut lomakorvausta. Sellaiselle 9 §:ssä tarkoitetulle työntekijälle, jonka työsuhde on lomakautta edeltävän lomanmääräytymisvuoden loppuun mennessä keskeytymättä jatkunut vähintään yhden vuoden, suoritetaan lomakorvausta yksitoista prosenttia hänen 9 §:n mukaan määräytyvästä palkastaan siltä ajalta, jolta hän siihen mennessä ei ole saanut lomakorvausta.

12 §

Lomakorvaus lyhytaikaisen työsuhteen päättyessä

Lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain (134/62) soveltamispiiriin kuulvalle työntekijälle, jonka työsuhde on jatkunut niin lyhyen ajan, ettei hänellä ole oikeutta 3 §:n mukaiseen lomaan, on työnantaja velvollinen työsuhteen päättyessä suorittamaan lomakorvauksena kahdeksan ja puoli prosenttia työntekijän ansaitsemasta rahapalkasta, lukuun ottamatta hätätyöstä ja lain tai sopimuksen mukaisesta ylityöstä peruspalkan lisäksi maksettavaa korotusta.

Kun työsuhde on lomakautta edeltävän lomanmääräytymisvuoden loppuun mennessä keskeytymättä jatkunut vähintään yhden vuoden, lomakorvaus on yksitoista prosenttia tämän pykälän mukaan määräytyvästä palkasta.

13 §

Kotityöntekijän lomakorvaus

Kotityöntekijälle on työnantaja velvollinen suorittamaan lomapalkan asemasta lomakorvauksena palkanmaksun yhteydessä kahdeksan ja puoli prosenttia ja työsuhteen kestänyt vähintään vuoden yksitoista prosenttia työntekijän ansaitsemasta rahapalkasta.

16 §

Säännösten ehdottomuus

Työnantajain ja työntekijäin yhdistyksillä, joiden toimintapiiri käsittää koko maan, on kuitenkin oikeus sopia 24 lomapäivää ylittävän loman osan sisällyttämisestä muuhun keskenään sopimaansa työajan lyhennykseen, samoin kuin lomakaudesta, vuosiloman pituudesta sen määräytyessä 3 §:n 3 momentin toisen virkkeen mukaisesti, vuosiloman jakamisesta sekä vuosilomapalkan ja lomakorvauksen laskemisesta ja maksamisesta toisinkin kuin edellä tässä laissa on säädetty. Työehtosopimuksen tällaisia määräyksiä saa sopimukseen sidottu työnantaja soveltaa niihinkin työntekijöihin, jotka eivät ole työehtosopimukseen sidottuja, mutta joiden työsuhteissa muutoin noudatetaan työehtosopimuksen määräyksiä. Milloin työehtosopimuksessa on niin sovittu, saadaan työehtosopimuksen sanotunlaisia määräyksiä noudattaa työehtosopimuksen lakkaamisen jälkeen uuden työehtosopimuksen voimaantuloon asti niissä työsuhteissa, joissa määräyksiä saatisiin soveltaa, jos työehtosopimus olisi edelleen voimassa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä huhtikuuta 1986 kuitenkin siten, että niillä aloilla, joilla voimassa oleva, yleiseksi katsottava, valtakunnallinen työehtosopimus sisältää tämän lain 3 §:n 3 momentin toisen virkkeen tarkoittamien työntekijöiden vuosilomaetuksia koskevia määräyksiä, laki tulee voimaan sen lomanmääräytymisvuoden alusta, joka ensiksi alkaa työehtosopimuksen voimaantulokauden päätyttyä.

Tämän lain säännöksiä ei kuitenkaan sovelleta vuosilomaan, lomapalkkaan tai lomakorvaukseen, ellei toisin sovita.

31 päivänä maaliskuuta 1986 päättyvän lomanmääräytymisvuoden perusteella määrättävään

Helsingissä 23 päivänä elokuuta 1985

Tasavallan Presidentti
MAUNO KOIVISTO

Sosiaali- ja terveysministeri *Eeva Kuuskoski-Vikatmaa*

Laki

Liite

vuosilomalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 päivänä maaliskuuta 1973 annetun vuosilomalain (272/73) 3 §:n 3 momentti, 9 §:n 1 momentti, 10 §:n 1, 3 ja 4 momentti, 12 §, 13 § ja 16 §:n 2 momentti sellaisena kuin se on 30 päivänä maaliskuuta 1978 annetussa laissa (233/78) sekä

lisätään 3 §:ään uusi 6 momentti ja 7 §:ään uusi 4 momentti, jolloin nykyinen 4 momentti siirtyy 5 momentiksi seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

3 §

Vuosiloman pituus

Täydeksi lomanmääräytymiskuukaudeksi katsotaan lomakautta edeltävän maaliskuun lopussa päättyvän lomanmääräytymisvuoden sellainen kalenterikuukausi, jonka aikana työntekijä on ollut työnantajan työssä vähintään neljänätoista päivänä.

3 §

Vuosiloman pituus

Täydeksi lomanmääräytymiskuukaudeksi katsotaan lomakautta edeltävän maaliskuun lopussa päättyvän lomanmääräytymisvuoden sellainen kalenterikuukausi, jonka aikana työntekijä on ollut työnantajan työssä vähintään neljänätoista päivänä. Jos työntekijä on sopimuksen mukaisesti työssä niin harvoina päivinä, ettei hänelle tästä syystä kerry ainoatakaan neljäätoista päivää sisältävää lomanmääräytymiskuukautta tai tästä syystä vain osa kalenterikuukausista sisältää neljäätoista päivää, katsotaan edellä säädetystä poiketen täydeksi lomanmääräytymiskuukaudeksi sellainen kalenterikuukausi, jonka aikana työntekijä on ollut työnantajan työssä vähintään 35 työtuntia.

Sellaiseen työntekijään, jonka loman pituus määräytyy 3 momentin toisen virkkeen mukaisesti, sovelletaan kuitenkin vain 5 momentin 5)-kohtaa siten, että työntekijän kalenterikuukauden aikana tekemiksi työtunneiksi lasketaan työtunnit, joina työntekijä on estynyt suorittamasta työtään sopimuksen mukaisesti.

7 §

Vuosilomapalkka

Sellaisen työntekijän, jonka loman pituus määräytyy 3 §:n 3 momentin toisen virkkeen mukaan ja jonka palkkaa ei ole sovittu viikolta tai sitä pitemmältä ajalta, vuosilomapalkka on kahdeksan ja puoli prosenttia hänelle lomakautta edeltävän lomanmääräytymisvuoden aikana maksetusta tai maksettavaksi erääntyneestä palkasta lukuunottamatta hätätyöstä ja lain tai sopimuksen mukaisesta ylityöstä peruspalkan lisäksi maksettavaa korotusta. Sellaiselle työntekijälle, jonka

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

työsuhde on lomakautta edeltävän lomanmääräytymisvuoden loppuun mennessä keskeytymättä jatkunut vähintään yhden vuoden suoritetaan lomapalkkana yksitoista prosenttia tämän momentin mukaan määräytyvästä palkastaan.

9 §

Lomakorvaus työsuhteen jatkuessa

Työntekijälle, joka sopimuksen mukaisesti on lomanmääräytymisvuoden aikana työssä niin harvoin päivinä, että hänelle tästä syystä ei kerry ainoatakaan 3 §:n mukaista täyttä lomanmääräytymiskuukautta tai vain osa kalenterikuukausista on täysiä lomanmääräytymiskuukausia, suoritetaan, mikäli hän lomanmääräytymisvuoden aikana on ollut työssä yhteensä vähintään neljänätoista päivänä, lomapalkan asemasta lomakorvauksena kahdeksan ja puoli prosenttia hänelle edellisen lomanmääräytymisvuoden aikana maksetusta tai maksettavaksi erääntyneestä palkasta lukuun ottamatta hätätyöstä ja lain tai sopimuksen mukaisesta ylityöstä peruspalkan lisäksi maksettavaa korotusta.

9 §

Lomakorvaus työsuhteen jatkuessa

Työntekijälle, joka sopimuksen mukaisesti on lomanmääräytymisvuoden aikana työssä niin harvoin päivinä tai niin lyhyen ajan, että hänelle tästä syystä ei kerry ainoatakaan 3 §:n mukaista täyttä lomanmääräytymiskuukautta tai vain osa kalenterikuukausista on täysiä lomanmääräytymiskuukausia, suoritetaan, mikäli hän lomanmääräytymisvuoden aikana on ollut työssä yhteensä vähintään 35 tuntia, lomapalkan asemasta lomakorvauksena kahdeksan ja puoli prosenttia hänelle edellisen lomanmääräytymisvuoden aikana maksetusta tai maksettavaksi erääntyneestä palkasta lukuun ottamatta hätätyöstä ja lain tai sopimuksen mukaisesta ylityöstä peruspalkan lisäksi maksettavaa korotusta. Sellaiselle työntekijälle, jonka työsuhte on lomakautta edeltävän lomanmääräytymisvuoden loppuun mennessä keskeytymättä jatkunut vähintään yhden vuoden suoritetaan lomakorvausta yksitoista prosenttia tämän pykälän mukaan määräytyvästä palkastaan.

10 §

Lomakorvaus työsuhteen päättyessä

Työsuhteen päättyessä on työntekijällä, joka sen aikana on ollut työssä vähintään neljänätoista päivänä, oikeus vuosiloman sijasta saada vuosilomapalkkaa vastaava lomakorvaus yhtä monelta täydeltä lomanmääräytymiskuukaudelta kuin hän 3 §:n mukaan saisi lomaa niiltä työsuhteen päättymistä edeltäneiltä kalenterikuukausilta, joilta hän siihen mennessä ei ole saanut lomaa tai korvausta siitä.

Jos työntekijä niinä kalenterikuukausina, joina työsuhte alkoi ja päättyi, on ollut työssä yhteensä vähintään neljänätoista päivänä eikä siltä ajalta ole saanut lomaa tai korvausta siitä, luetaan tämä aika lomakorvausta määrättäessä yhdeksi täydeksi lomanmääräytymiskuukaudeksi.

10 §

Lomakorvaus työsuhteen päättyessä

Työsuhteen päättyessä on työntekijällä, joka sen aikana on ollut työssä vähintään neljänätoista päivänä tai vähintään 35 tuntia, oikeus vuosiloman sijasta saada vuosilomapalkkaa vastaava lomakorvaus yhtä monelta täydeltä lomanmääräytymiskuukaudelta kuin hän 3 §:n mukaan saisi lomaa niiltä työsuhteen päättymistä edeltäneiltä kalenterikuukausilta, joilta hän siihen mennessä ei ole saanut lomaa tai korvausta siitä.

Jos työntekijä niinä kalenterikuukausina, joina työsuhte alkoi ja päättyi, on ollut työssä yhteensä vähintään neljänätoista päivänä tai vähintään 35 tuntia eikä siltä ajalta ole saanut lomaa tai korvausta siitä, luetaan tämä aika lomakorvausta määrättäessä yhdeksi täydeksi lomanmääräytymiskuukaudeksi.

Voimassa oleva laki

osan sisällyttämisestä muuhun keskenään sopimaansa työajan lyhennykseen, samoin kuin lomakaudesta, vuosiloman jakamisesta sekä vuosilomapalkan ja lomakorvauksen laskemisesta ja maksamisesta toisinkin kuin edellä tässä laissa on säädetty. Työehtosopimuksen tällaisia määräyksiä saa sopimukseen sidottu työnantaja soveltaa niihinkin työntekijöihin, jotka eivät ole työehtosopimukseen sidottuja, mutta joiden työsuhteissa muutoin noudatetaan työehtosopimuksen määräyksiä. Milloin työehtosopimuksessa on niin sovittu, saadaan työehtosopimuksen sanotunlaisia määräyksiä noudattaa työehtosopimuksen lakkaamisen jälkeen uuden työehtosopimuksen voimaantuloon asti niissä työsuhteissa, joissa määräyksiä saataisiin soveltaa, jos työehtosopimus olisi edelleen voimassa.

Ehdotus

osan sisällyttämisestä muuhun keskenään sopimaansa työajan lyhennykseen, samoin kuin lomakaudesta, *vuosiloman pituudesta sen määräytyessä 3 §:n 3 momentin toisen virkkeen mukaisesti*, vuosiloman jakamisesta sekä vuosilomapalkan ja lomakorvauksen laskemisesta ja maksamisesta toisinkin kuin edellä tässä laissa on säädetty. Työehtosopimuksen tällaisia määräyksiä saa sopimukseen sidottu työnantaja soveltaa niihinkin työntekijöihin, jotka eivät ole työehtosopimukseen sidottuja, mutta joiden työsuhteissa muutoin noudatetaan työehtosopimuksen määräyksiä. Milloin työehtosopimuksessa on niin sovittu, saadaan työehtosopimuksen sanotunlaisia määräyksiä noudattaa työehtosopimuksen lakkaamisen jälkeen uuden työehtosopimuksen voimaantuloon asti niissä työsuhteissa, joissa määräyksiä saataisiin soveltaa, jos työehtosopimus olisi edelleen voimassa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä huhtikuuta 1986 kuitenkin siten, että niillä aloilla, joilla voimassa oleva, yleiseksi katsottava, valtakunnallinen työehtosopimus sisältää tämän lain 3 §:n 3 momentin toisen virkkeen tarkoittamien työntekijöiden vuosilomaetuuksia koskevia määräyksiä, laki tulee voimaan sen lomanmääräytymisvuoden alusta, joka ensiksi alkaa työehtosopimuksen voimassaolokauden päätyttyä.

Tämän lain säännöksiä ei kuitenkaan sovelleta 31 päivänä maaliskuuta 1986 päättyvän lomanmääräytymisvuoden perusteella määrättävään vuosilomaan, lomapalkkaan tai lomakorvaukseen, ellei toisin sovita.
